

sionen straks burde gøres til ekstraordinær Ret, føjede det ærede Medlem Hr. Pürschel til: „Der har i Udvalget været Enighed om, at allerede de nu foreliggende Oplysninger gør en Undersøgelse, der sigter imod et kriminelt Ansvar, paakrævet“; og saa henviser det ærede Medlem Hr. Pürschel til Landmandsbankens Aarsregnskaber og Balancer, til de forskellige Vurderinger, der er foretaget af Banken og af Bankinspektøren, og til Finanskonsortierne til Opretholdelse af Landmandsbankens Kurser paa egne Aktier. Kommissionen skulde altsaa straks nedsættes som Undersøgelsesret, og paa den anden Side skulde den, som det ærede Medlem Hr. Pürschel fremhævede, i Overensstemmelse med Retsplejeloven kun have til Opgave at fungere som Undersøgelsesret, medens Domsforhandlingen skulde foregaa ved de sædvanlige Domstole, men ifølge Lovforslaget skulde altsaa Kommissionen, denne Undersøgelsesret, tillige have en bankmæssig Undersøgelsesopgave ved Siden af den retslige Forundersøgelse. Naar Undersøgelsesretten skulde foretage den i § 1 anordnede rent banktekniske Undersøgelse, som det ellers var Bankinspektionens Sag at anstille, maatte den højtærede Justitsminister have Lovhjemmel til at gøre to Bankeksperter til Dommere i Undersøgelsesretten, da dette ifølge Retsplejeloven ellers ikke kan finde Sted, men i øvrigt maa Kommissionen som Undersøgelsesret naturligvis falde ind under Retsplejelovens sædvanlige Regler, hvilket ogsaa fremgaar af Kommissionslovens § 4, Hensivningen til Retsplejelovens § 21, som bestemmer: „Saadanne“ — altsaa ekstraordinære — „Retter vil i alle Henseender i Sager, der falder under nærværende Lov“ — Retsplejeloven — „have i deres Fremgangsmaade at anvende denne Lovs Regler ... For saa vidt Straffesager angaar, kan dog de ekstraordinære Retters Virksomhed ikke udstrækkes ud over Sagernes Undersøgelse... hvorimod Sagernes Paadømmelse skal ske ved de ordinære Domstole“. Forholdet er altsaa det, at Kommissionen baade efter Lovens Ord og Forudsætning straks skulde være Undersøgelsesret og som saadan i sin Fremgangsmaade følge Retsplejelovens Regler. Med andre Ord, naar Politiet og den offentlige Anklager havde tilendebragt den fornødne Efterforskning, saa at Anklagemyndigheden kunde sigte bestemte Personer — hvilket kunde være sket i Løbet af et Par Dage, da der, som det ærede Medlem Hr. Pürschel saa rigtigt fremhævede som Udvalgets Ordfører, alle-

rede ved Kommissionslovens Ikrafttræden forelaa tilstrækkelige Oplysninger i Bankinspektørens Materiale, Aarsregnskaber og Bankvurderinger o. s. v. til Grundlag for Sigtelser mod Landmandsbankens Direktører —, kunde Kommissionen, det vil sige Undersøgelsesretten, træde i Virksomhed efter Retsplejelovens Regler om Athøring af Vidner, Optagelse af Skøn, Beslaglæggelse af Protokoller, Regnskaber og Papirer, alt efter de sigtedes og deres Forsvareres eller den offentlige Anklagers Begæring. Rettens, det vil sige Kommissionens, Møder skulde efter Udvalgets Mening ikke være offentlige af Hensyn til Roen om Banken, men som Folketingsudvalgets Ordfører fremhævede: „Det maatte paa den anden Side være et ubetinget Krav, at der for Offentligheden var en Adgang til Kontrol med, at der i denne Sag intet blev stukket under Stolen, og man endes derfor om at give Retten en Bemyndigelse til ogsaa udenfor de i Retsplejeloven fastsatte Tilfælde at lukke Dørene, men paa den anden Side at kræve, at der optages et stenografisk Referat, og at dette stenografiske Referat 3 Uger efter Undersøgelsens Slutning skal forelægges Offentligheden.“ Med andre Ord, naar Undersøgelsen var sluttet, skulde Offentligheden være stillet, som om den havde haft Adgang til alle Kommissionens Møder undtagen dem, der ifølge Retsplejeloven kan holdes for lukkede Døre, og saadanne er der neppe Tale om i denne Sag. Men ved Siden heraf er det klart, at Justitsministeren som øverste Politi- og Paatalemyndighed og som den offentlige Part i Sagen i Henhold til Retsplejelovens § 41 er, som det hedder der, „berettiget til hos Kommissionen at forlange Udskrift af Retsbogen“ — Kommissionen skulde jo som Undersøgelsesret straks fra sin Virksomheds Begyndelse føre Retsbog — „samt til at forlange — saaledes staa der i § 41 — „Udskrifter af de øvrige hos Retten til en Sag hørende fremlagte Dokumenter“, og disse Akter kan Justitsministeren selvsagt gøre lige saa vel Finansudvalget som f. Eks. Handelsministeren bekendt med. Formelt er han vel endog berettiget til at offentliggøre dem under Sagen; i hvert Fald efter Sagens Slutning. Saaledes var Stillingen, hvis den højtærede Justitsminister havde handlet i Overensstemmelse med Retsplejelovens Forskrifter og Kommissionslovens Bestemmelser og Forudsætninger i Stedet for at krænke begge paa vilkaarlig Maade. Hvorledes har den højtærede Justitsminister handlet?